

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **A. L.**, nar. , proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR (Odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2014, č.j. OAM-279/LE-BE02-BE02-PS-2014, o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2014, č. j. OAM-279/LE-BE02-BE02-PS-2014, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2014, č. j. OAM-279/LE-BE02-BE02-PS-2014, jímž byla žalobci podle § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), uložena povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců v Bělé pod Bezdězem – Jezové (dále též „ZZC“) až do vycestování, maximálně však do 17. 4. 2014. Toto rozhodnutí

žalobce napadá žalobou, v níž namítá porušení ustanovení § 2, § 3, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), dále § 46 odst. 1 písm. c) zákona o azylu.

Žalobce se domnívá, že skutečnost, že v jeho případě bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, sama o sobě neodůvodňuje závěr o jeho nebezpečnosti pro veřejný pořádek. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 12. 2013, sp. zn. 5 Azs 17/2013 a usnesení NSS ze dne 26. 7. 2011, č.j. 3 As 4/2010-151. V této souvislosti žalobce uvádí, že na území ČR pobýval bez víza pouze krátkou dobu (od 3. 10. 2014 do 9. 12. 2014) a během této doby se snažil svou situaci řešit. Žalobce nahlásil ztrátu cestovního dokladu na policii a kontaktoval Zastupitelský úřad Ukrajiny za účelem vystavení náhradního cestovního dokladu, avšak neúspěšně. Žalobce dále poukazuje na skutečnost, že ho žalovaný v řízení o povinnosti setrvat řízení pro zajištění cizinců ani nevyslechl, omezil se na zjištění policie v řízení o správním vyhoštění a zajištění, které ale plní jiný účel, než je omezení osobní svobody žadatele o mezinárodní ochranu. Alternativou k zajištění v omezení osobní svobody žadatele je pobyt v otevřeném pobytovém středisku v průběhu řízení o mezinárodní ochrany. Žalovaný však argumentuje shodně jako policie při jeho zajištění, a to že nemá stálou adresu a mohl by tak být nedohledatelným. Pokud by však byl umístěn v pobytovém středisku, tahle překážka by odpadla a žalobce by tak byl správnímu orgánu pro řízení o udělení mezinárodní ochrany plně k dispozici.

Žalobce dále namítá, že žalovaný rozhodl o maximální zákonné době povinnosti setrvat v ZZC (tj. 120 dní), přičemž jeho jediným argumentem, kterým zdůvodňuje použití maximální možné doby zajištění, je nelegální pobyt žalobce na území ČR v době od skončení platnosti polského víza a od ztráty cizineckého pasu. V odůvodnění použití maximálního možného zajištění pak konstatuje, že žalobce vědomě a svévolně porušuje právní předpisy a nečinil žádné kroky k legalizaci svého pobytu v ČR. Tvrzení žalovaného je však v rozporu s výpovědí žalobce, který uvedl, že ohledně ztráty cestovního dokladu kontaktoval policii a následně ve snaze o vyřízení nového dokladu i zastupitelský úřad své země.

Žalobce závěrem namítá nedostatečnost odůvodnění napadeného rozhodnutí, tj. porušení ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť má za to, že z napadeného rozhodnutí není zjevné, jaké konkrétní jednání považuje žalovaný za nebezpečné pro veřejný pořádek a pouze odkazuje na informace získané ze spisového materiálu cizinecké policie.

Žalovaný s podanou žalobou vyslovil nesouhlas s tím, že napadeným rozhodnutím nedošlo k porušení právních předpisů, na které žalobce poukazuje.

Žalovaný ve svém rozhodnutí důvodně poukázal na skutečnost, že žalobce přicestoval na území ČR nejprve v období mezi 28. až 30. dubnem 2014 s platným cestovním dokladem a vízem vydaným Zastupitelským úřadem Polska v Oděse. Tehdy zde pobýval asi 2 týdny jako turista a následně vycestoval zpět do Polska, kde zůstal do října téhož roku. V říjnu 2014 opět přicestoval do ČR a dne 9. 12. 2014 byl kontrolován hlídkou Policie ČR, která zjistila jeho nelegální pobyt na území ČR, navíc bez jakéhokoli cestovního dokladu, který žalobce podle svého tvrzení zapomněl dne 7. 10. 2014 na zastávce autobusu. Právě z výše uvedeného žalovaný dovodil, že se nejednalo o nějakou iniciativu žalobce.

Pokud žalobce v žalobě namítá, že měl snahu svou situaci řešit, pak žalovaný odkázal na jeho výpověď, z níž vyplynulo, že se telefonicky obrátil na zastupitelský úřad kvůli vydání náhradního cestovního dokladu, avšak nebyl úspěšný, protože nepředložil potvrzení o ztrátě

dokladu, které mu dle jeho slov Policie ČR nevydala, ač ztrátu dokladu nahlásil. Z výše uvedeného žalovaný dovodil, že se žalobce spojil se svým zastupitelským úřadem během svého vědomého nelegálního pobytu pouze jednou (navíc pouze telefonicky). Po tomto neúspěšném pokusu se již dále svou situaci řešit nesnažil. Žalovaný dodal, že pokud došlo ke ztrátě cestovního dokladu dne 7. 10. 2014, pak není pochyb o tom, že žalobce po dobu dvou měsíců, tj. do doby zajištění hlídkou policie dne 9. 12. 2014, nepodnikl (s výjimkou jednoho telefonátu a jedné návštěvy Policie ČR) žádné další aktivní kroky k řešení své situace, ač si musel být vážnosti situace vědom. Právě absenci cíleného úsilí o získání cestovního dokladu a vědomé neřešení vážné, skutečné a aktuální situace nelegálního pobytu na území ČR, nelze podle žalovaného považovat za skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce. Ostatně žalobce si byl svého nelegálního pobytu na území ČR dle své výpovědi vědom. Žalovaný dodal, že pokud by policie dne 9. 12. 2014 žalobcův nelegální pobyt neodhalila, žalobce by v tomto porušování právního řádu ČR pokračoval. Žalovaný zopakoval, že jednání žalobce, který projevil úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany v protikladu se svými dosavadními tvrzeními, považuje za zcela účelové, s cílem se vyhnout správnímu vyhoštění.

Podle žalovaného veškerá výše uvedená zjištění (vědomý nelegální pobyt bez platného víza a cestovního dokladu, popsany subjektivní postoj žalobce k porušování právních předpisů ČR, absence dlouhodobé snahy o řešení situace, shledání účelovosti jednání žalobce) představuje ve svém souhrnu důvodné nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a zákona o azylu. Nejedná se tedy pouze o fakt samotného nelegálního pobytu bez dalšího, naopak žalovaný hodnotil souhrnně i další zjištěné okolnosti případu, které s nelegálním pobytem žalobce na území ČR souvisí. V tomto bodě žalovaný odkázal na rozhodnutí NSS ze dne 19. 2. 2014, č.j. 3 Azs 25/2013-39.

Pokud žalobce namítal, že jej správní orgán nevyslechl a omezil se na zjištění policie v řízení o správním vyhoštění, žalovaný uvedl, že zcela oprávněně vyšel z podkladů policie, které obsahují skutková zjištění k okolnostem dosavadního nelegálního pohybu žalobce na území ČR a zahájení řízení o správním vyhoštění žalobce. Z těchto podkladů plynou i individuální okolnosti života žalobce a jeho celková situace. I v řízení o udělení mezinárodní ochrany měl žalobce možnost před správním orgánem uvést pro něj podstatné skutečnosti, neboť se žalobcem byla sepsána žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 18. 12. 2014, kde se opětovně (a shodně) vyjádřil k okolnostem svého pobytu v ČR, důvodům žádosti, rodinné situaci, zdravotnímu stavu, apod. Z předmětné žaloby však není zřejmé, v čem by nebyl zjištěn skutkový stav dostatečně, když nenamítá žádné konkrétní skutečnosti proti obsahu použitých podkladů či konkrétní chybějící zjištění. Nadto je nesporné, že žalobce měl možnost osobní výpovědi před správním orgánem.

Podle názoru žalovaného rovněž odůvodnění délky uložené povinnosti pro setrvání žalobce v ZZC v napadeném rozhodnutí bylo dostatečné. V tomto bodě žalovaný odkázal na rozhodnutí NSS ze dne 21. 5. 2014, č.j. 6 Azs 33/2014-45, a na rozhodnutí NSS ze dne 18. 12. 2014, č.j. 1 Azs 213/2014-37. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí v první řadě konstatoval, že žalobce dne 16. 12. 2014 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Následně uvedl okolnosti zjištěné policií a uzavřel, že žalobce by mohl svým chováním představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, který již

narušil svým nelegálním pobytem a nevycestováním z území ČR s tím, že shledal naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. K otázce využití nejdelšího možného zajištění uvedl, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, když vědomě porušoval právní předpisy ČR a nečinil jakékoli kroky k legalizaci svého pobytu.

Podle § 46a odst. 1 zákona o azylu rozhodne ministerstvo o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, s výjimkou žadatele, kterým je nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilými či zletilými zdravotně postiženými dětmi, osoba s vážným zdravotním postižením, těhotná žena nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického či sexuálního násilí, setrvat v přijímacím středisku až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže nebyla spolehlivě zjištěna totožnost žadatele, žadatel se prokazuje padělanými nebo pozměněnými doklady totožnosti, nebo je důvodné se domnívat, že by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu ministerstvo rozhodne o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dní, jestliže by žadatel mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce byl dne 10. 12. 2014 rozhodnutím Policie ČR zajištěn a následně byl umístěn do ZZC. Šetřením policie v rámci řízení vedeném za účelem správního vyhoštění žalobce bylo zjištěno, že se na území ČR zdržoval od 6. 10. 2014 bez platného povolení k pobytu. Dále bylo zjištěno, že žalobce přicestoval na území ČR v období mezi 28. až 30. Dubnem, a to s polským vízem platným do 21. nebo 22. 10. 2014. Někdy v období od 4. do 6. 10. 2014 žalobce zapomněl tašku s doklady na autobusové zastávce v Kobylisích. Žalobce vypověděl, že ztrátu dokladů šel ohlásit na oddělení policie na Václavském náměstí, ale bylo mu řečeno, že nedostane žádné potvrzení o ztrátě, pokud se nepotvrdí jeho totožnost. Na to údajně telefonoval na zastupitelský úřad své země, ale bylo mu řečeno, že pro vyhotovení náhradního dokladu je potřeba předložit potvrzení o nahlášení ztráty dokladu. Po svém zadržení žalobce předložil pouze fotokopii cestovního dokladu, v němž bylo vylepeno polské vízum. Vzhledem k nízké kvalitě této kopie nebylo možné zjistit, zda fotokopie byla skutečně pořízena z pasu žalobce, resp. zda nedošlo k výměně fotografie či jiné úpravě pasu. Žalobce do protokolu rovněž uvedl, že v ČR nemá žádné zázemí, že žije na ulici, nemá žádné peníze, nepracuje a není pojištěný. Žalobce je rozvedený, na Ukrajině má dospělého syna a rodiče. Žalobce před policií uvedl, že mu ve vycestování nic nebrání, má pouze nedostatek peněz na cestu a chybí mu cestovní doklad. Dne 16. 12. 2014 žalobce učinil prohlášení o mezinárodní ochraně.

Žalobce předně namítá, že správní orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvádí konkrétní důvody výroku, nýbrž pouze rekapituluje informace získané ze spisového materiálu policie a neuvádí ani, v čem konkrétně spatřuje skutečnost, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek.

Soud se v první řadě zabýval otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. V návaznosti na nastíněný rozsah odůvodnění soud dospěl k závěru, že žalovaný svůj závěr dostatečně odůvodnil konkrétními okolnostmi. Hodnocení otázky, zda jednání žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, je totiž hodnocením komplexním a vyžaduje si souhrnné zhodnocení veškerých dosavadních poznatků o tom, do jaké míry žalobce respektuje právní předpisy a vydaná rozhodnutí správních a soudních orgánů České republiky. Za těchto okolností je přijatelné i souhrnné skutkové zjištění, jak je prezentuje žalovaný v napadeném rozhodnutí.

Soud se dále zaměřil na otázku, zda důvody uváděné žalovaným v odůvodnění rozhodnutí skutečně představují nebezpečí pro veřejný pořádek. Vyšel z úvah, které ve vztahu k pojmu veřejný pořádek učinil v řadě svých jiných rozhodnutí. Konstatuje, že obecně musí být důvody pro omezení osobní svobody cizince podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu jako osoby nebezpečné pro veřejný pořádek takovými důvody, jež dostatečně intenzivně odůvodňují potřebu izolace cizince od společnosti proto, aby svých chováním nenarušoval žádoucí a řádné fungování společnosti (veřejný pořádek). Smyslem je předejít tomu, aby cizinec porušoval či ohrožoval práva a svobody druhých, resp. předejít tomu, aby svou činností narušoval či ohrožoval fungování orgánů státu.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal pouze na nelegální pobyt žalobce na území ČR. Soud je však toho názoru (stejně jako v předchozích svých rozhodnutích), že sama okolnost, že se žalobce nachází na území ČR nelegálně, není bez dalšího dostatečně intenzivním narušením veřejného pořádku pro účely ustanovení § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. O takové jednání by šlo až v okamžiku, kdy by jednání žalobce přerostlo až do situace, kdy by např. mařil výkon správního rozhodnutí. Takové jednání by již podle názoru soudu bylo dostatečně intenzivním zásahem do veřejného pořádku, který ostatně může v řadě případů představovat i jednání trestněprávní povahy [§ 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku].

Soud musí uvést, že byť nelegální pobyt žalobce na území ČR je jistě nesprávný a žalobce jím porušuje řadu právních předpisů, není pouze tato okolnost dostatečným důvodem pro omezení osobní svobody uložením povinnosti setrvat v ZZC ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu.

Na okraj soud podotýká, že výše uvedený závěr (že nelegální pobyt sám o sobě není důvodem pro uložení povinnosti setrvat v ZZC) je správními soudy vyslovován opakovaně (čehož si je žalovaný nepochybně vědom) a je nepochybně zapotřebí, aby se žalovaný názory vyslovenými soudem ve svých řízeních a rozhodnutích řídil. Opakované nerespektování judikatury soudů pak představuje porušení principů právního státu, kterým Česká republika dle čl. 1 Ústavy je.

Výše uvedené je však pouze jednou stránkou hodnocení otázky, zda žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek v České republice. Vedle toho je nutné ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 07. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, zhodnotit, zda konkrétní okolnosti životní situace žalobce a s ní spojená potřeba přiměřeného vyvážení ústavou garantovaných práv v podobě zejména práva na osobní svobodu a práva na

rodinný život, v protikladu k historii jeho dosavadního porušování právního řádu České republiky neumožňují, aby žalobce zůstal po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany na svobodě. Toto vyhodnocení ze strany žalovaného však v rozhodnutí zcela absentuje a zakládá tak jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. K uvedenému soud uzavírá, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí postrádá úvahy žalovaného, které soudu zaslal až ve vyjádření k žalobě.

Další žalobní bod se týká přiměřenosti a řádného odůvodnění délky doby, po kterou byla žalobci uložena povinnost setrvat v ZZC. Žalovaný zdůvodňuje uložení maximální délky doby setrvání nutností zabránit dalšímu porušování veřejného pořádku ze strany žalobce. K tomu soud zdůrazňuje, že rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, o povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, se týká zbavení (osobní) svobody ve smyslu čl. 5 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Z uvedeného vyplývá nezbytnost řádného odůvodnění jak samotného zajištění, tak i jeho délky. Argument žalovaného, uvedený v napadeném rozhodnutí, tj. že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, když vědomě porušoval právní předpisy ČR a nečinil jakékoli kroky k legalizaci svého pobytu, je v rozporu s tvrzením žalobce. Žalovaný se nevypořádal s jeho tvrzením, že ztrátu cestovního dokladu policii nahlásil, a že nebyl úspěšný se žádostí u svého zastupitelského úřadu. Za této situace nelze uzavřít, že uložení maximální možné doby zajištění je nezbytné.

Napadené rozhodnutí tak v rámci soudního přezkumu neobstálo. Soud je proto jako nezákonné podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci neměl úspěch a žalovanému, kterému by jako úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. února 2015

JUDr. Dalila Marečková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:

Vlasáková

Rozsudek byl vyhlášen dne 10. 2. 2015 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 § 76 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].